

چکیده

سابقه و هدف: خطاها و تخلفات منجر به حوادث رانندگی و پیامدهای آن، بویژه در اکثر کشورهای در حال توسعه، به عنوان یکی از علل اصلی مرگ و میر و جراحات محسوب می شود. مطالعه حاضر با هدف تعیین ارتباط بین مواجهه صوتی، آزدگی صوتی، پرخاشگری و رفتار رانندگی رانندگان انجام شد.

روش بررسی: در ابتدا دو مسیر تاکسیرانی خطی جهت مقایسه میزان مواجهه صوتی رانندگان انتخاب شدند. مجموعاً ۱۳۳ راننده به شیوه نمونه گیری آسان وارد مطالعه شدند. مطابق استاندارد ISO 9612:2009، دزیمتری کوتاه مدت ۴ ساعته به هنگام کار معمول روزانه رانندگان انجام شد و در نهایت تراز معادل ۸ ساعت محاسبه گردید. پرسشنامه های دموگرافیک، وضعیت اقتصادی-اجتماعی که شامل ۵ سوال، پرسشنامه آزدگی صوتی تک سوالی با مقیاس ۰ تا ۱۰، پرسشنامه پرخاشگری ۲۹ سوالی با ۴ زیر مقیاس پرخاشگری بدنی، پرخاشگری کلامی، خشم و خصومت و پرسشنامه رفتار رانندگی شامل ۵۰ سوال و ۴ زیر مقیاس خطاهای سهوی، اشتباهات، تخلفات عمدی و تخلفات غیر عمدی در بین رانندگان توزیع، تکمیل و جمع آوری گردید. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۳ و توسط آزمون های تی مستقل و آنالیز واریانس یکطرفه، آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: میانگین مواجهه صوتی رانندگان در مسیر پر صدا ۷۸/۴ دسی بل و در مسیر کم صدا ۶۵/۷۹ دسی بل بدست آمد. بین میزان مواجهه صوتی رانندگان و تمام پارامترهای رفتاری ارتباط معنی دار و مستقیم مشاهده شد. بطور کلی میزان مواجهه صوتی ارتباط معنی دار مستقیم با پارامترهای رفتاری همچون آزدگی صوتی، پرخاشگری و تخلفات رانندگی داشت. همچنین برخی عوامل دموگرافیک همچون مدل ماشین و وضعیت اقتصادی اجتماعی بطور معکوس با تخلفات رانندگی ارتباط داشتند.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج حاصل از مطالعه حاضر جهت اصلاح شرایط کاری رانندگان تاکسی برخی پیشنهادات کاربردی ارائه می گردد. نصب جاذب های صوتی در مسیرهای تاکسیرانی، تعبیه جاذب صوتی جهت عدم انتقال صدای موتور خودرو به داخل کابین، اقدام در جهت تدوین مقررات و استانداردهای شناسایی، اندازه گیری و کنترل عوامل زیان آور محیط کار تاکسیرانان، بررسی ابعاد پرخاشگری شخصیتی متقاضیان دریافت کارت گواهینامه رانندگی قبل از اعطای گواهینامه، انجام دوره ای ارزیابی های روان شناختی از رانندگان در فواصل زمانی منظم و در هنگام تمدید گواهینامه، برگزاری کلاس های آموزشی درخصوص نحوه کنترل پرخاشگری توسط نهادهای مربوطه و الزام متقاضیان دریافت گواهینامه به شرکت در این دوره ها و کمک مالی به رانندگان جهت تعویض خودروهای قدیمی با خودروهای نو.

کلیدواژه ها: مواجهه صوتی، آزدگی صوتی، پرخاشگری، تخلفات رانندگی.